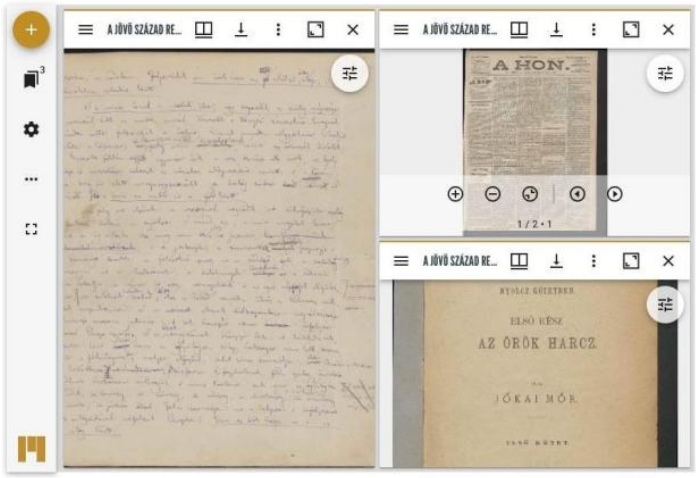
Jókai jövő százada – a digitális térben találkoznak először Jókai Mór sci-fijének kéziratai

2026/02/17

Az OSZK és a Petőfi Irodalmi Múzeum együttműködésének köszönhetően az online térben vált először egyben hozzáférhetővé Jókai Mór különleges műve, *A jövő század regényé*nek kézirata.

Jókai Mór (1825-1904)

A JÖVŐ SZÁZAD REGÉNYE – ELŐSZÓ

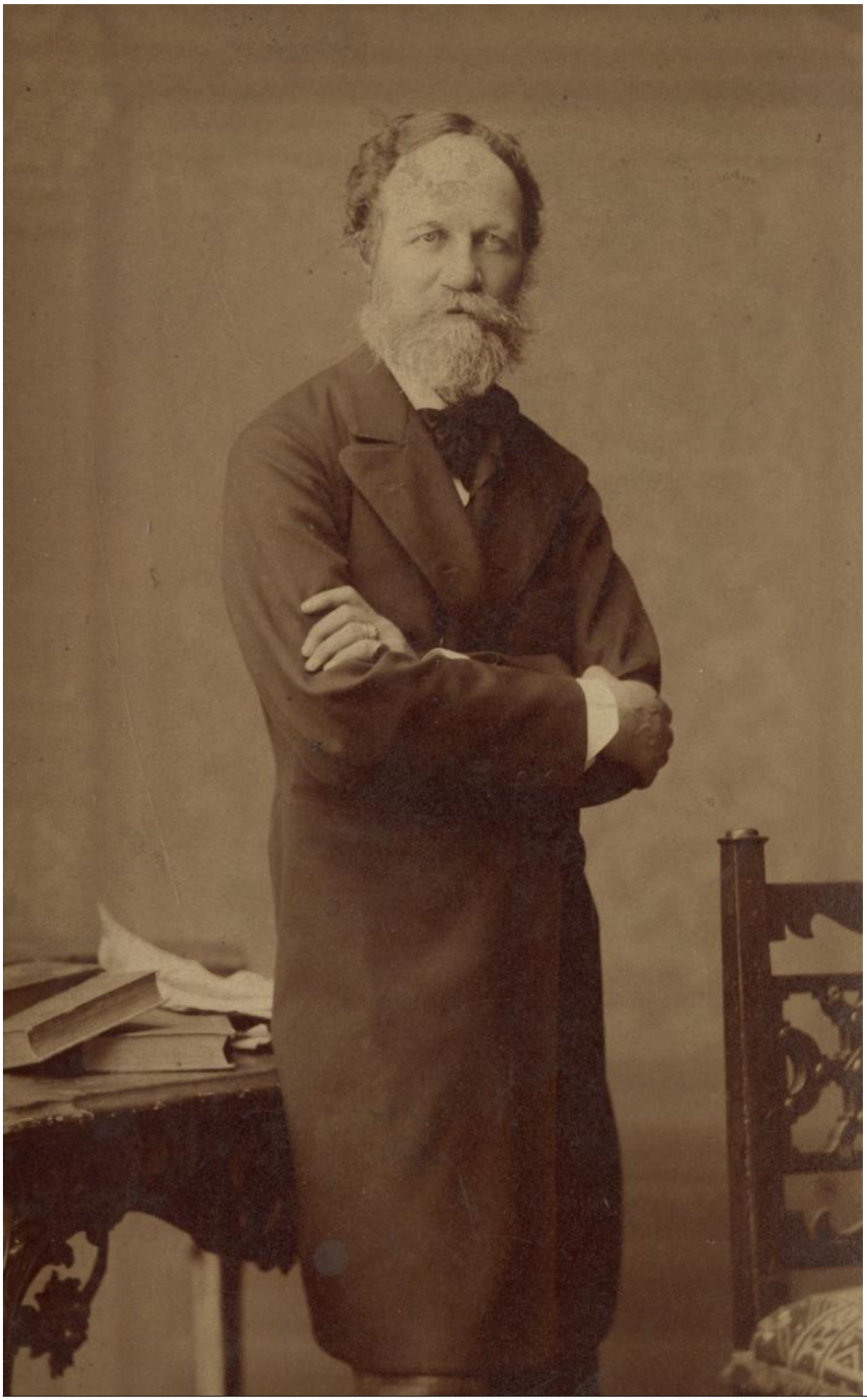
1872. szeptember 1. – október 31.

Dokumentum típusa:	Kézirat
Dokumentum jellege:	Autográf
Műfaj:	Regény
Nyelv:	Magyar
Lelőhely:	PIM Kézirattár
Raktári jelzet:	V.2882
Megjegyzések:	A fejezet kézirata nem teljes.
Összefoglaló rekord:	A jövő század regénye
Kapcsolódó tartalom:	Első kiadás Megnyitás a képnézegetőben A Hon Megnyitás a képnézegetőben
Felhasználási lehetőségek:	A mű közkincskörbe tartozik; ingyenes letöltésének, szabad megosztásának, felhasználásának szerzői jogi akadálya nincs. A művet letöltő személy ugyanakkor a letöltéssel vállalja, hogy a kép további felhasználásakor annak forrását (MNMKK OSZK Kézirattár) minden esetben megjelöli. Kérjük, hogy nagyobb felbontású kép igénylése esetén vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a manuscriptum@oszk.hu e-mail-címen.

[1]

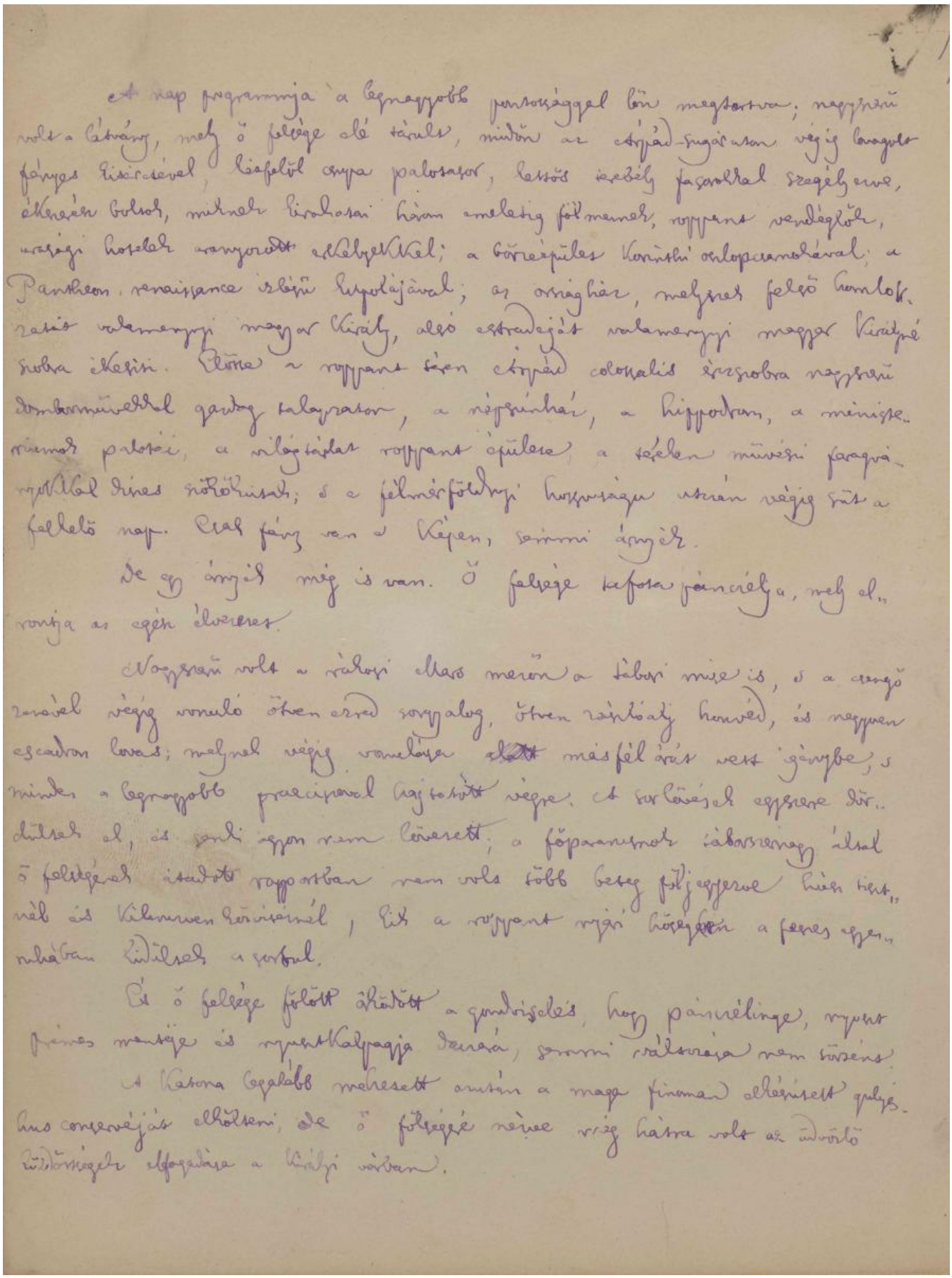
Az Országos Széchényi Könyvtár és a Petőfi Irodalmi Múzeum (PIM) együttműködésének köszönhetően az online térben vált először egyben hozzáférhetővé Jókai Mór különleges műve, *A jövő század regényé*nek kézirata. A nemzeti könyvtár Copia felületén közzétett anyag egyedülálló módon egyesítette a fizikailag két gyűjteményben fennmaradt kéziratrészeket. **[1]**

A regény a Jókai által elképzelt huszadik századot mutatja be 1952-től egészen 2000-ig. Az író nem jósként, hanem széles körű ismereteire támaszkodva kísérelte meg felvázolni a jövő társadalmi problémáit és lehetséges megoldásait. Gondolkodásának egyik kiindulópontját Immanuel Kant *Az örök béke* című műve adta, amely alapján Jókai saját utópiáját alkotta meg: egy olyan világot, ahol a filozófus által megfogalmazott feltételek megvalósulásával létrejöhet az egyetemes béke. A regény központi találmánya a repülőgép, amely a történet szerint kulcsszerepet játszik a világbéke megteremtésében.

[2]

[3]

az nap programja a legnagyobb pontossággal lőn megtartva; nagyszerű volt a látvány, mely ő felsége elé tárult, midőn az ezüstös-fagócsan végig lovagolt fényes kísérete, kísérő[l] [f]elől anyai palotáiról, lesütött szebély fasorokkal szegélyezve, ékesen bolt, melnek kirakatai három emeletig felmennek, roppant vendéglők, vasúti hotelek varyorott előcsarnokával; a bőrépülés Kerinthi oszlopcsarnokával; a Pantheon renaissance stílű kupolájával; az országház, melynek felső homlokzatán valamennyi magyar király, alsó csarnokját valamennyi magyar királyné szobra ékesíti. Előtte a roppant téren ezüstös colossalis érczszobra nagyszerű domborművekkel gazdag talapzaton, a népszínház, a hippodrom, a miniszteriumok palotái, a világtárlat roppant épülete, a tájeken művészi fényárnyékkal fines részletekig; s a felnémfölötti hozsannás utczán végig süt a felelő nap. Csak fájni van a képen, semmi árnyék.

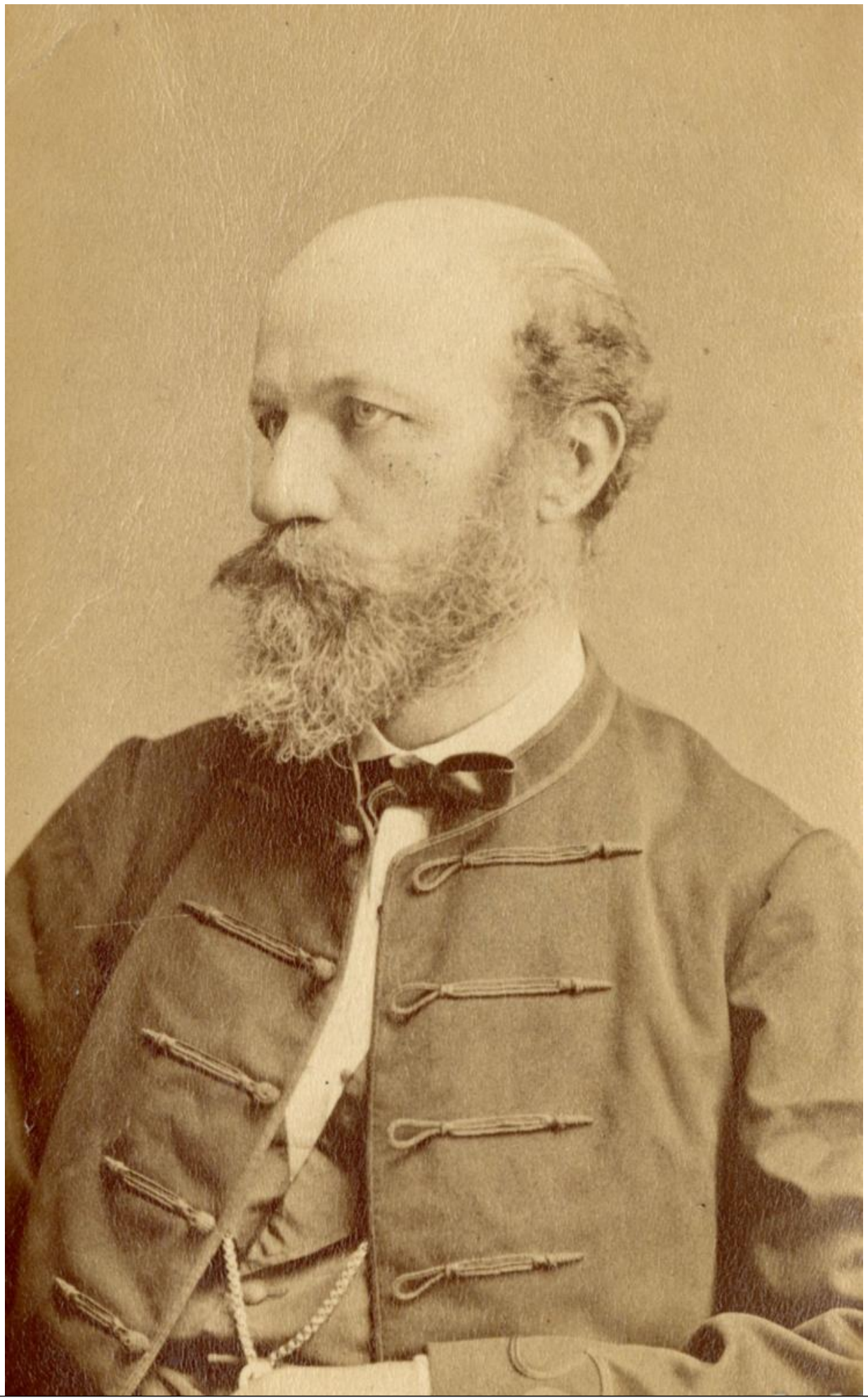
De egy árnyék még is van. Ő felsége kalapja gyöngéjén, mely elvonja az egész élvezetet.

Nagyszerű volt a városi ebéd mellett a tábori mise is, a czengő zenével végig vonuló ötven ezred sorgyalog, ötven vértlovag hentesd, és negyven ezredon lovasi; melynek végig vonulása alatt másfél órát vett igénybe; s minden a legnagyobb praecisával lejátszott vége; és tarlósajok egyszerre dörrentek el, és senki egyen nem leöntett; a főparancsnok jelentése által ő felségének átadott rapportban nem volt több beteg feljegyezve hiányzónál és kilenczen kívülinél, kik a roppant nyári hőségben a forró egyenruhában ájultak el.

És ő felsége fölött átlátott a gondviselés, hogy pánczélinge, nyers finom mentéje és nyestkalpagja ellen, semmi valószínű nem történt.

A katona legalább megkeresett után a maga finomabb elkészített gulyáshus consumójára elhívni, de ő felségét nénése vitéz hátra volt az ünnepi ebédnél elfogadására a királyi várban.

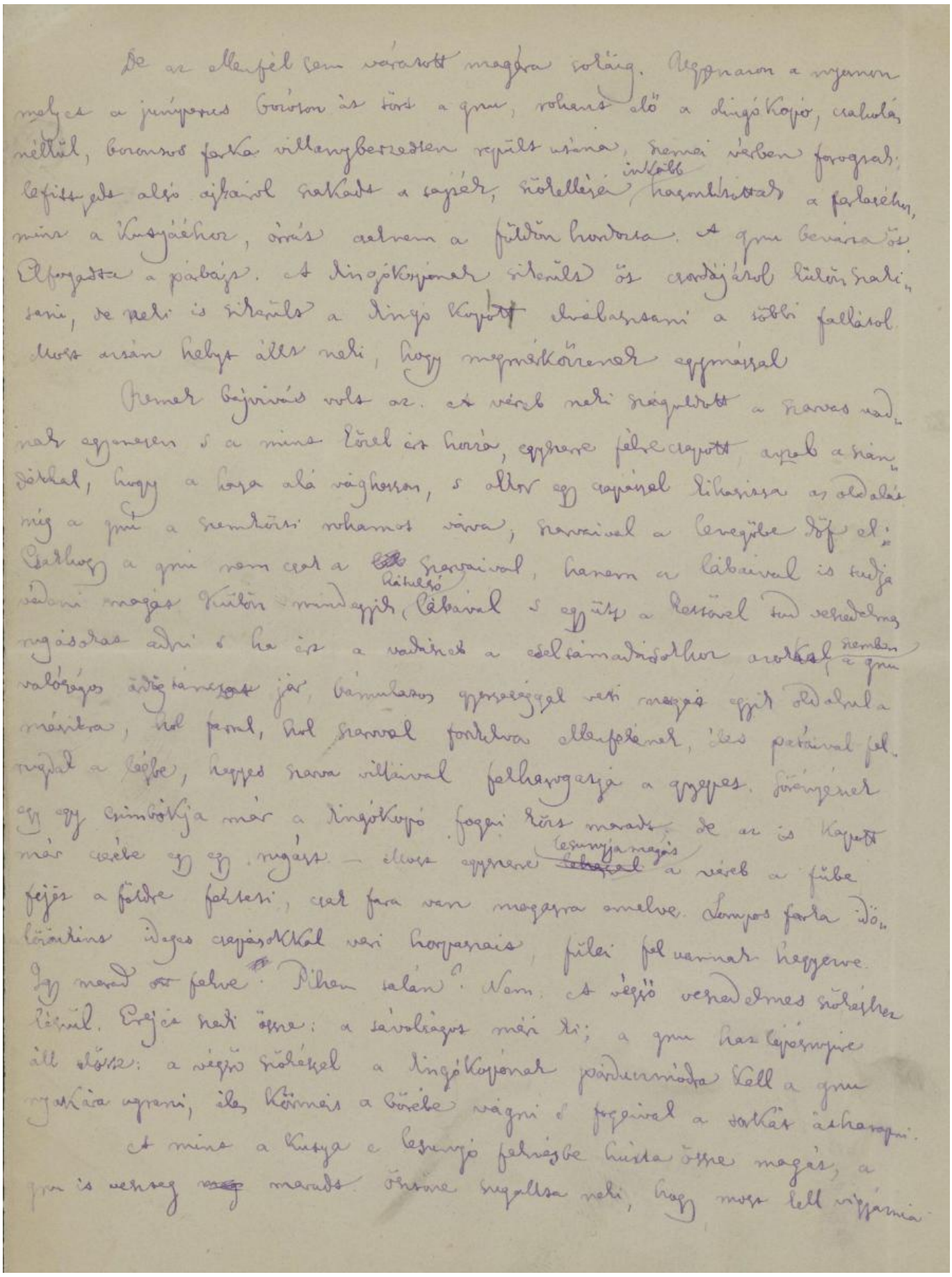
[3]

[4]

A jövő század regénye 1872 és 1874 között, folytatásokban jelent meg a Jókai által szerkesztett *Hon* [5] hasábjain. A mű szokatlan témaválasztása és hangneme megjelenésekor vegyes fogadtatásra talált, nem került be az író legismertebb alkotásai közé. A regény kézirata teljes terjedelmében nem maradt fenn: egyes fejezetek csak töredékesen ismertek, más részek kéziratai pedig elvesztek.

A fennmaradt anyag jelentős részét az OSZK Kézirattára őrzi, több különböző jelzet alatt, mivel a dokumentumok eltérő időpontokban és különböző forrásokból kerültek be a gyűjteménybe. A kézirat másik egysége pedig a PIM gondozásában áll. A két intézmény együttműködése nyomán létrejöhetett **a kézirat virtuális egyesítése,** így a mű széttöredezett kézirata most először vált teljes egészében megtekinthetővé.

[6]

278. szám. X. évfolyam. Reggeli kiadás. Pest, 1872. Vasárnap, dec. 1.

A HON.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési felhívás

„A HON"

X-dik évi folyamára

Kiadóhivatal.

PEST, NOVEMBER 30.

A válság.

Az összes magyar minisztérium beadta lemondását: ez tény.

Lemondását nem előzte meg semmi catastroph, semmi parlamenti crisis, vagy külbotrány: egyszerűen le kelle mondania; mert nem tudja tovább vinni a dolgot.

Micsoda dolgot?

Hát azt az alig sokáig folytatott feladatot, miszerint egy ember, szavakban, elvekben, elméletben mindig azt rajzolja a világ elé, hogy Magyarország a reformokban előre halad, pénzügyileg gyarapszik, beligazgatásában rendezi magát; a szám nyugvaszon ember tényekben, valóságban ennek az ellenkezőjét mutatta fel.

Ez tarthat addig, míg a saját pártjából hitelre talál; de vége van ott, a hol a saját pártja kezd az ellenkezőről meggyőződni.

Most azután mi is elmondhatjuk, mint a franciák a mult század végén, hogy a pénzügyi csalásoknak csak a kisebbjeit vesszük észre, a nagyobbak rejtve maradnak előttünk.

Mi következik?

Egy uj minisztérium, a melynek az első szava, a mit az országházban hallat: a jövő évre való „indemnity" kívánás; a második szava pedig a jövő évi nevezetes „deficit" fedezésére való kölcsön-kérés.

Hogy ennek a hagyatéknak a számára nehéz örököst találni, azt elhiszszük. Hogy sem a Deákpárt, sem a conservativ párt nem kiséri ezt a gyászmenetet nevető arccal, az bizonyos.

A sok heterogén elemből toborzott párt összetartott, a felfelé igyekezett akkor, a midőn az volt a kérdés, kinek kellenek a hivatalok, kinek kellenek a vasuti engedélyek? kinek kellenek a pénzintézetek? kinek kellenek jövedelmes szerződések az államnal? akkor összetartott az egész jobboldal. Oda csatlakozott a mindenütt dolgozó kormány mellé liberalis reformer és ó-conservativ, püspök és freymaurer ősnök, badeni emigrans és honvédgeneralis, író és kereskedő, nász, tót és bán magyar; — hanem mikor az a kérdés, hogy kinek kell a „deficit?" ki akar szigoru gazdálkodást behozni a kormányzatba? ki akar, fáradságos után, állált pénzrendszerünk helyrehozásához gyökeresen hozzá fogni? kinek van bátorsága valahára igazat mondani a királynak s a még a királynál is jobban félt urnak, saját pártjának; sőt saját nemzetének is? akkor szétszalad mindenki s magára hagyja a zászlót.

Soha magával jóltehetőnebb párt nem látott a világ mint most a Deákpárt. Egyedül a nagy név tekintélye tartja össze, s az ára az együtt maradásnak a meggyőződések alárendelése.

Hanem ennek azután magvan a maga természetes büntetése.

A meggyőződések alárendelése mellett egy uralkodó párt szolgálhatnak igen jó közkatonákat, de nem szolgálhatnak vezéreket; mert kormányvoni (felelősséggel) senkinek sem lehet kedve, akár azon föltétel mellett, hogy ő rendelje a'á meggyőződéseit a pártjának, akár azon tudat mellett, hogy a párija csak meggyőződési alárendeléssével követi öt—a meddig el nem hagyja.

Nem lehet ránk nézve kínosnyos kérdés: hogy ki fog hát vezetni?

A mely férfiak eddig vezették a többség pártját, azoknak érdemükül el kell ismerninök azon tényt, hogy a parlamentaris kormányzatot ők létesítik az Ausgleichival szövetségesüit Magyarországon; de vádul terheli őket vissza, hogy az általuk inaugurált parlamenti közös chablon kezdetén, (nem akarom állitani, hogy azért fentartásuk érdekében is) a törvényhozás, közigazgatás, önkormányzat terén oly intézkedéseket tettek, a képviselő választásoknál oly erőszakos, igazságtalan eljárásnak adtak bundítást; hogy az elültek kormányzott conservativ pártnak hasonlat indulat, párttürelem, administrationalis tapintat és gazdálkodás tekintetében átengedték a sympathiákat, közös rovásunkra.

És ez nagy baj.

Mert nagy kérdés, hogy vajjon a conservativ párt, mely az átmeneti korszakban ezen tetszetős oldalait fordítá felénk; most, midőn a Deákpárt a kormányi halom biztositására hozott törvényeket megalkotta, nem fogja a kormányra jutása esetén ugyannazon hatalombiztositó eszközöket saját czéljai megkönnyitésére felhasználni? Hiszen ha a Somssy-Majláth-kormánynak virilis szavazatai, birói bureaucratiája, bankárconsortiumai, hivatalos korteszei, subventionált lapjai lettek volna, de különösen, ha központi pártpénztára lett volna!

Mind ez most már megvan. S a francia kormondás azt tartja, hogy az „évvégy evés közben jön meg."

S a mi leginkább gondolkodóba ejt a conservativ párt kormányra jutása esetében, az a reformok teljesen bukásán kivül egy „rémk nézve" még sokkal fontosabb ügy: a külpolitika.

Nekünk az a külpolitika, a mit az osztrák s magyar conservativ, feudális pártok követtek, semmi áron nem kell: még a legjobb belkormányzat árán sem.

Nagy szerencsétlenség, hogy ide jutánk. Most már álljon mindenki részei, hogy több baj ne legyen. Mert, ha csak a conservativ párt és a lekötözött kormány kezd lebilincselve válaszolni — az nagy baj lenne.

Jókai Mór.

— A miniszterválság holnap (vasárnap), vagy holnapután meg fog oldatni. Ez az állás'ának vélemény. Ma délelőtt 11 órakor a jelenlegi kormány összes tagjai megjelentek a miniszterelnöki palotában s ott alaiuk elbocsájtási kérvényüket, mi különben csak formalitás, mivel ő felsége a helyzetről Lónyay gr. rövidről már előbb értesült. Lónyay gr. ugyanis tegnap Gödöllőn volt udvari ebéden a midőn csak késő este érkezett vissza. A kérvényt a miniszterelnök is aláirta s az ő összeroncsolása — mint a „P. L." állitja — nagyon valószinü. A lemondási kérvényt a miniszterelnök után az összes miniszterek aláirták a jelen nem levő belügyminiszter é's a honvéd miniszter távtéleivel, akik ma délután jegyezték alá az okmányt. Mint jellemzőt említjük meg, hogy ma a képviselőházban alázúr forgott kézben, melyiyel a kormánypárt több tagja a Deákkör Elését szándékozott összehivni, hogy ott a párt Lónyay mellett tüntessen. Alázú azonban nem jelentkezett elegendő számmal.

Ő felsége holnap (vasárnap) délelőtt Budára érkezik s itt nyujtják át a minisztorek lemondási okmányukat. A legmagasabb elhatározást, azintén holnapra, vagy legkésőbb hétfőre várják.

— A kormányemlékségre legtöbb chanceu van Trefortnak, ső Szlávy sem lehetnének, kit a Deákpárt nagyrésze tánmgat a kiütt az ellenség rokonszenvét nem lehet megtagadni. — A képviselőház folyamján jobboldali képviselők ma Wenckheim Béla bárót is sürgén cologették, mint a kire hiszik az uj kormány alakitása. Hogy azonban Wenckheim kész volna-e a kabinet-alakitásra — arról nem hallottunk.

Az uj kormány tagjairól sok a hir, de mivel ugyis a megoldás kiszélése Allunk — ezuttal nem jegyezzük föl e — combinációkat.

Miniszterválsági apróságok.

Apróság, bagatell! Mindössze egy miniszterium! Azt temetjük.

Mi az egy olyan czenzúrnak, melynek csak egyetlen egy pártjából is nem egy, de négy miniszterünnet is ki lehet terezniol — Pulszky Ferenez szerint! Annyi náinak a capacitás.

Hogyne volna tehát egy szűröstől borbetüi elvesnló miniszterium a Deákpártnak valóságos bilitori.

Gondolják, ha lenszakad less más szál!

Hanem amit a „Reform" mivel, az azután még is csak emlékre gyarapodság. Azt irja ugyanis, hogy annyi itt a miniszteri aspiranes, hogy a lárnai hydra minden levágott feje helyett uttó kettő.

De mortuis aut bene aut nihil. Azért Caesár fogadott fiaiuak, Caesár bukása felett nem illik azt mondani, hogy nyolcfejű sárkány volt.

*

Annyi igaz, hogy ilyen kevesé szomoru temetés aligha volt még valaha az országban. A „circumdedent me" melódus gyászénekre egészen elvesztette szomoru jellegét, hog pedig a korunak épen azon caudálónal, a kiről eskit mertünk volna letenni, hogy a kormány bukására legalább is a sirók akad meg.

Csak lassan a testtel, hát ha nem is halt meg egészen jól. Az meglehet, hogy a lárnai hydra egyik nyaka még ujabs jól lepőrészilve s egyazor csak előnő belőle egy az előbbinél még a akkal rettenetesebb — Lónyay.

A „Pester Lloyd" a temetésnek ezt a szép darabja látható illetéteinek találja ugyan, — de hát már más hibetetlen eset is megesett a nap alatt.

Mert hát hálistennek most már a törökinéni sem kilönenk az elbocsátott miniszterekuek nyilvenisnirét, legtelebb azt, a mit a feránnyal a nagyur pecsétje lóg.

Azért hát vinnk be a kaloikhoz minden kitüntető kitáró bizonyitványát, — azul podig csak egy uj miniszterium kinevezése lehet.

*

Sajátságosnak tünhetett fel mindenki előtt, hogy Lónyay grófot tegnap, lehát elbocsátását megelőző nap, Gödöllőre hivták udvari ebédre, a mi már miniszterelnöki czime megszapotudott egy ez-ezel.

Erre az ebédre vonatkozólag mondá egy pestvárosi levendő virilista:

— So hat man ihn wollen abapelsen.

*

Mi történik már most? az a kérdések kérdése.

Lónyay egy isten kifejezte azt a forró óhajtását, hogy, mennyire szeretne ő Ghyczyvel egy párton lenni.

Most ennek az óhajtásnak semmi sem áll útjában. Lehet oppositió, ha akar.

Hát a miniszterének ki lesz? Gorove, Festetics, Szlávy, Szunyeg? na persze! Az „Ung. Lloyd" mai számu más nyilatkozata a mega jelöltjét — Pazmándyban.

Ha Pazmány lesz a miniszterelnök, a mi kérem, nem is oly lehetetlen egy tüvés reformra mindenesetre el lehetünk készülve.

Ha valaki, hát Pazmány türfi el legbironyosabban az nemzet és a fogyasztási adó minden nemeit.

*

Ha a volt kormány működését valaki röviden és kivén akarná jellemezni, az aligha tehetné találóbban, mintha azt mondaná, a mit ma egy függetlenségi gyanujában álló deákpárti képviselő mondott:

„Akármit beszéljenek is, az tagadhatatlan, hogy a Lónyay-kormány az országnak igen kost használt — lelépésével."

Tóth Kálmán.

Egy kötelezvény érdekes története.

Vesso ad longissimi viri fratrem. Vodianer Béla báró urról van szó, a ki nevezetes ember először arról, hogy Magyarország virilissi kósán óp oly előkelő, mint capacitásai közül feleite igényteles helyet foglal; másodszor arról, hogy az országgyülesen agyodalmasan óvakodik tárgyi tudnivalyát; harmadszor arról, hogy neki van az egész hálaa a legkomább testvére, és negyedszer arról, hogy a választási vesztegetéseket aligha tetők valahol szomtelenebbül, mint a hol ő volt felügyelve.

A kis Tornanegyéből, melyet területe kicsiny voltáért bőségesen kárpótolt a gondviselés természeti szépségekben s népének és vezetőinek józanon és szabadon gondolkozó szellemében, — tehát o megyéből vesztek egy levelet, melynek valóságához kétség nem fér s mely, hála istennek, bizonyára unicumot képező csudar dolgokról értesit. Hiszszük, hogy ez az eset nem marad megemlitetlenül az országgyülesen sem, annál kevésbé, mert sokkal szembetünőbb megjanulás is, a mit Győrffyönyula tagsági interpellációjában fölemlitett.

Tudjuk, hogy b. Vodianer Béla, összes a pénzügyi tanácsosa, Lakó Géza ellenében diesőségesen megbukott. Sok érdekes episod marult fenn ez alkalomból a nép hangulatáról; egyike a legkivalóbbaak az, hogy a gürgéi nép, midőn már megtudta Vodianer borát, melyet a barátságából, a világért sem vesztegetési szándékból gördittette borazjok, felszedve a fair aprajét nagyját, megsiltak a nemes báró alaska alatt s ott elkezdték daloini a következő kissé ugyan goromba, de a nép erkölcsiségre ellen elkövetett merénylet által legszikább némileg mentő hangu hető s más kortes daloknál semmivel sem durvább nótát:

Még azt mondja Vodianer, ...
Hogy a magyar pénzét, bazéri aladá,
Nem magyar az, rongy czudar az ebanyja,
Ki a lelkét pénzért, borért eladja.

Ilyen volt a néphangulat, melynek következtében a Krónus Tornában megbukott. Csakhogy e bukásnak még utóhajalmai is lettek a szükró tusa jelentéi a bizalmak beknlálott levél.

Az eset a következő:

Simon Pál és Porubán Dániel almási lakosok, hirét hallván, hogy nélyen jó kolete van a voksunk a jobboldalon, meg szerették volna személyesen is győződni, hogy igaz-e, a mit az emberek beszélnek? De azután meg gondolták arra is, hogy hátha az a pénz olyan helyre kerül, a hol aztán esaknyan okozhat veszedelmet: elhatározták tehát, hogy elejét veszik a fajnak a csalfaságnak akadályozzák meg a vesztegetést. Sikerült szegényeknek a jobboldali főkortesek hiszálnak, kik a levél szerint a járásbiróhóz makkirtisztiviselőhöz állottak, s a járásbiró az közbejöttével Rubinstein Pál almási főkortestől mintegy 12 általok előállitott szavazó részére is 50—60 frtot vettek fel.

A „HON" TARCZÁJA.

A jövő század regénye.

Irta Jókai Mór.

Első rész. Az örök harcz.

Első kötet.

(10. Folytatás.)

Mennyit ér a király?

Uralkodóinkat szokott az a gondolat nyugtalanitani, hogy mennyit érhet a király, koronája nélkül?

Nagy Péter czár egy nap elment napszámba fát fürészelni, keresett vele egy tallért, azon vett egy sajtot, azt hasa vitte Katalin czárnénak s anyal: „Lásd, ha czár nem volnék is el tudnák tartani." — Hunyady Mátyás király egy nap a Hegyalján valamennyi, udva rához tartozó, főnemessel egyben, beállit szőllőkapának, ehez is értett; máskor meg árczhában eljárt igazságot tenni a nép közt, a jó birónak tapasztalatott. — III. Napoleon Lajos tanári pályán tanitte ki magát. — Nagy Frigyes harmi dindalai közepett azon meggyőződést érezte is megszerezte magának, hogy még mint vezérre is meg tudna élni: (sovényul: az igaz.); — Lajos bajor király szinmüvészi tehetségei felől igyekezett magának meggyőződést szerezni. — Ő felségének II. Árpád királynak egyik öse gyakorlati vadász volt; csak zergét kétszer darabon felül ejtett el saját királyi kezével; — egy még korábbi ős pedig igen „jó gazda" volt, egy hogy mikor egy vezéregyas szerüpai hadjárat végén közel volt hozzá, hogy országát, koronáit mind elveszitse, azzal vigasztalhatá magát: „még is én maradok akkor is Európában a leggazdagabb privatier" a mi csakugyan a legokosabb hivatás.

II. Árpád királyaak ilyen nyugodtan hajlama volt a tanulmányozásra.

Kora ifjuságában szenvedélye volt ez, a mint a mondják, mint a pesti, már akkor európai hirü festői akadémiákon gyarapitotta tanulmányait. Különösen a tájképfestészet volt kedvence; a tájfestészetnek különféle iskolái vannak, különösen halunló világitási hatásuk; egyik módot a „hangulati," másik a „hatásos," a harmadik a „realistikus," a negyedik egy „irányos" tájképekben tünteti ki magát; az erdők, az egyenesek, szép vidékek" áltrázolásában különösen ő felségének az a fajedelmi gondolata tünhadt, hogy ő mind ezt a sokféle modort és iskolát tudná és akarná egyazt olvasztani. Miért ne? ha anegyféle monarchiát sikarult egyazt alkitani, miért ne sangi festészeti iskolát is?

Csak arra nem tudott ő felsége rájönni, hogy van-e ehez igazi tehetsége? Es azt nehéz egy királynak megtudni. Ki meri ő megbirálni? Akármit alkot, az mind tökéletes, a ha másnap azt, a mit tegnap alkotott, összerontja: az is tökéletes munka volt. Minden ki készitőnek neki szemeiti szemébe. Es a mikor kész, azt mind a legtökéletesebb sikor koronázza; — azt mondják neki. Ha egy kép, melyet 5 festet, a világ elé kerül, egyhangúság nat fogja róla mondani minden hirlap, minden udvaronc, hogy e nit szerzője egyesitsche mindazt, a mi fildelbrandtn, Kalkraath, Marko, Achenbach és Ligeti összetehen remek volt! Hisz ami már megtörtént egyszer ő felségével, hogy egy udvari ebéd alkalmával, melyen legmagasabb rokonai s legfőbb hivatalnokai voltak jelen, megfordított tányérjának fenekét a gyertya fölé tartva, betüstibe s asztán egy legpiszkálóval e füst alapba egy bölcsiségus tájképet bevenyészett, — tréfából, unalomból. S egy bét multva valamennyi képen még ide tele volt az ő remekművének aqua tinta másolatával a örlegkészebet irtak rája a legmakrészibb modorban, hogy a király mily kittünő „füsi" rajzoló, kit-e genreben a leghiresebb Gally mellé lehet tenni.

Mikor 5 felsége vadászkürtünet felvette, egy ir kisai répapapirost pálcza-vékonyságban összegöngyölgetett, s annak üregét tolódugta minden szint pastelle darabokkal.

A midőn a király vadászatra indult, a főudvarmester egy fegyverhez való ütegyverti szokott ő felségének praesentálni. Es a fegyver a főudvarmester által történt meg a két csőből áll; az egyik csőben van husz töltény, mikor egy gépnél egyenként a másik cső lökmasinájába átszalt, két lövés között csak két másodpercnyi időköz szükséges. A töltények darunyait az egyszeresett „nemet fehérpor" képezi, mely vegetabilból, égenyszálléchből, és nádszenkből készült; nagyobb veterőrel bir, mint a fekete lőpor, a nélkülözhetlen hátrány ez, hogy azután a vasat erősen rozsdásitja, a honnt való fegyver csövének aranynyal kell burkolva lenni.

Ezt a fegyvert mintha a főudvarmester átadta ő felségének, egy hosszivaló bőrtokba helyezik; a tokot beszijják s a kulcsát átadják a királynak. E fegyver által a király fel van szabadítva — a pankalitló személyzet (Hofjäthermeister) alkalmatlan közbelléptétől.

Az alatt, mig a királyitól a főudvarmester eltávozott, hogy a főnlevari vadászt beküldje a fegyver átvételéért, a király bölcsenestatá a puskán üzen csőrébe az épen beleülő papirdugyet a pastellarabokkal, a szuai beszárta a tokot.

A városon csaknk ezerre ütvarhun már összegyülve várták a magas és legmagasabb vendégek ő felségére szemelyes vadászkiliitetkeben. A főrendü vadászcsoport közepett ő felsége Henrik Zeigmond főherceg magyarázá a szakértő finségeknek és fünditóságoknak a dingó kópók" előnyeit.

Ezek igen nevezetes állatok. Az ausgol rókakopók a az ausztráliai vad dingók keresztezéséből származtak kecsnek. Egyik kitünőségök az, hogy szunéczkülnek.

— Tehát kutya-dasszrünk. Jegyző meg elmésen ő felsége VI. Napoleon Lajos, egy finom testalkatu mosgékony ifju; kinek dicső ősebői már egyetlenegy sonása sines.

— Tökéletesen. És csnetlegyen rendkivül kis ügyesek minden fajukbeli állat irant. A másik tulajdonságuk az, hogy nem ugatnak.

— És az mire jó egy vadászkutyánál? szólt közbe Vilmos herceg, a Wolf tróf sapirkus értője, ha egy minden tekintetben hasznu ország, ki ha a nagy állat az előtte szülott francia prae tendensnek eszébe adhatná, az angyus boldogult tenné vele, a megkülelleti Napoleoni családi hasonlatosság szempontjából.

Henrik Zeigmond főherceg kész volt a megyarázattal. Ő vadászati szakbudományban akadémiai végzettségel bir.

— Ezek az elönyök majd mindjárt ki fognak tünni a „gun" vadászatnál. Mélóztatnak tudni fenségetnek, hogy a mióta a bnfai erődítések elkészültek, az emeriubbe eső nagy terjedelmü erdőségeket a kormány az országot acellamtalálló társalatnakadta által. Ezu többi között meghonositotta itt az ausztráliai dingót. Ez a legjobb állat, mely a világon vadászatra használható. A bajtörvadászat nem sikerült ellene, mert a mint a gun meghajlik az ebeabolást az egész csorda összeszalad, a fejét lefelé, a hátrajét kitéli forditja, a olyankor ottomi kutya ők nem uszithatók. A hosszu fehér lófarkáról azt hinné a kutya, hogy valami ellenség áll előtte s azt nem támadja meg. Ha pedig magának gunt lopket kitün a vadaszban, az szemközt fordul vele: valmerő, gonosz állat; meg nem fut a helyéből, ott verekszik egy helyben az ebekkel, a mogpiskolja vadászkutyáinkat. Aztán van annak az állatnak az egész kiséletében valami igéző, a mi megrettenti a kutyákat. Barna, karcsu, paripának termett törzsökülése, hajlékony nyakához, a vad tekintetü fekete tivaly fő, nyakán a fülfödő álló löndrény, fülig fehér, fülig fekete, szőlus homlokán fehér bonotos tetük, állkapcsán hosszu fehér szakáll, a a rettenetes fün két erős, elhajló szarv, mely elölsőr lefelé görbül; asztán egyenesen felfelé. Es ehez oly karcsu tának, mint a szarvasé, kesztett patával; és gyors mozdulatok, mint az őrülgé. Valamennyi kutyafajtának mind szégyent vall ellenében: llanem végre kitalálták a megfelelő trumfot. Nőszik fenségek! ezt a gyönyörü állatot! (Is ő fensége odabinta magához őrebnél fogva a dingókopót.)

E percben érkezett meg a király a vadászterületre.

Ő felsége Henrik Zeigmond a legmagasabb jelenlét által beszélve, most már egész teljében kifejtette kynológiai ismereteit.

— Van szerencsém felségednek legalázatosabban bemutatni a vadász tudomány legujabb irányát, a nőma dingó-kopót, mely az oddig valáskalitanak tartott gunnak képes tett a parolit megadni. Ez az állat mind azt egyesiti magában, a mi egy vadászkutyának tökéletesség. Arcvonásai hasonlitnak a tüheti dogéhoz; hasitott szőles orra, letüvegő alsó ajkai a az a bizonyos ránez, mely a szájból a szemig hurédik, olyanforma tekintetet ád neki, mintha gunyosan szeretnemegis az erős mellkas, a fölálló tegyes sülőr fülek a dán molosszra emlékeztetnek. — Karcsu lábainak minden inát megszámlálhatni a bőrön keresztül, a ha csak gyors lábai, ötes tekintete, finom hallása után ítélnők meg családi rokonságát, inkább agarnak kellene őt nevezniünk; de uemzsi criterions épen a szagláslan rejlik; ebben tni tesz az angol pointeren, sőt a gáz vérében is, melyben egészsége botonlos sofire oly megfeptőn hasonlit. De most körétkezzünk legasztoratiesabbik kittünőségei. Ez valósága lvadása az ősebnek, a mebbiának, mely csupa antorhtes szenvedélyből egy magára szokott vadászni; nem cbségből, csak mikor passiobol a vadászok nálánál erősebb ellenfelet keres in. Első lakuk csak négy körme van s nem olyan élnsek, mint a hyénéé, melyhez fölálló sörénye is némileg hasonlatossá teszi; ámbár szemfogainak hiányában az első álkapcsából emlékeztet a nőpali buzzsurra. Hanem a mi végre civilisathatnál tesni az eredben folyó dingó vért; a mint a mexicoi mondnak: „sangre azul"; ez előtte is az a sajátságos dingó bűn rajta, mely valami keverék a sakál és csibetmacska szagából, e másodszor, ez a veleszületett specifikus gyülölet, a többi kutyákból rotogott gun ellenében, melyet köpev egymagában felvenni, meghajtani, vele megbékleni és azt lefogni, agyetlen csahintás nélkül.

A király oldala mellett minister, gróf Bodzay Tamás gyönyörteljes hámulattal hallgatá a fő.

Mai számunkhoz egy iv mellékiet van csatolva.

[6]

A Copia új, Jókaihoz kapcsolódó tartalomszolgáltatása nemcsak a kéziratokat egyesítette, hanem **a regény folyóiratbeli közlését és első kiadásának szövegét** is elérhetővé tette, lehetőséget adva az összehasonlító elemzésre. A regény Jókai Mór születésnapjától, február 18-tól elérhető a nemzeti könyvtár Copia oldalán. [1]

Jó hír a Jókai különleges műve iránt érdeklődőknek, hogy március 31-én nyílik meg az OSZK-ban ***A jövő század regényé*hez készült kiállítás,** amely június 30-ig lesz látogatható. A tárlat Jókai fiktív világának bemutatása mellett modern műalkotásokat és tágabb képzettársításokat is felvonultat. A kiállítás célja, hogy rámutasson: Jókai elfeledett regényének létezhet modern, izgalmas olvasata, amely a mai ember mindennapjaira is reflektál.

Kapcsolódó tartalom:
Jókai Mór: *A jövő század regénye* a Magyar Elektronikus Könyvtárban [7]
Jókai Mór színházi öröksége képekben – száznégy ritka fotó a nemzeti könyvtár Fotóterében [8]
Jókai 200 – Jókai Mór kései, eddig kiadatlan versei váltak elérhetővé a Copia virtuális archívumban [9]

2026/03/02 - 12:37

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/jokai-jovo-szazada-digitalis-terben-talalkoznak-eloszor-jokai-mor-sci-fijenek-keziratai_260218

Hivatkozások:
[1] https://copia.oszk.hu/poem/a-jovo-szazad-regenye/
[2] https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/jokai-mor-haromnegyed-alakos-portreja-2/
[3] https://copia.oszk.hu/poem/a-jovo-szazad-regenye-1-fejezet-egy-kiraly-a-ki-megszolgalja-a-kenyeret/#
[4] https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/jokai-mor-felalakos-portreja-2/
[5] https://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/953660
[6] https://copia.oszk.hu/poem/a-jovo-szazad-regenye-3-fejezet-mennyit-er-a-kiraly/#
[7] https://mek.oszk.hu/00800/00846/html/index.htm
[8] https://oszk.hu/hirek/jokai-mor-szinhazi-oroksege-kepekben-szaznegy-ritka-foto-nemzeti-konyvtar-fototereben_2025
[9] https://oszk.hu/hirek/jokai-200-jokai-mor-kesei-eddig-kiadatlan-versei-valtak-elerhetove-copiaban_250217
[10] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[11] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon